

Alan Bazlı Destekler

Çiftçi Kayıt Sistemi - ÇKS'ye dahil çiftçilere Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli kapsamında, dekar başına buğday, arpa, çavdar, yulaf ve tritikale için 19 lirası mazot ve 8 lirası gübre olmak üzere toplam 27 lira, çeltik, kütlü pamuk için 62 lirası mazot ve 4 lirası gübre olmak üzere 66 lira, nohut, kuru fasulye, mercimek için 22 lirası mazot ve 4 lirası gübre olmak üzere toplam 26 lira, patates için 27 lirası mazot ve 4 lirası gübre olmak üzere 31 lira, yağlık ayçiçeği, soya için 26 lirası mazot ve 4 lirası gübre olmak üzere 30 lira, dane mısır için 25 lirası mazot ve 4 lirası gübre olmak üzere 29 lira, kuru soğan, kanola, aspir, yaş çay, fındık, yem bitkileri için 17 lirası mazot ve 4 lirası gübre olmak üzere 21 lira, zeytin ve diğer ürünler için 15 lirası mazot ve 4 lirası gübre olmak üzere 19 lira destek verilecek. Nadas için de dekar başına 8 liralık mazot desteği sağlanacak.

Ürünler	Mazot (TL/da)	Gübre (TL/da)	Toplam Destek (TL/da)
Buğday, Arpa, Çavdar, Yulaf, Triticale	19,00	8,00	27,00
Çeltik, Kütlü Pamuk	62,00	4,00	66,00
Nohut, Kuru Fasulye, Mercimek	22,00	4,00	26,00
Patates	27,00	4,00	31,00
Yağlık Ayçiçeği, Soya	26,00	4,00	30,00
Dane Mısır	25,00	4,00	29,00
Kuru Soğan, Kanola, Aspir, Yaş Çay, Fındık, Yem Bitkileri	17,00	4,00	21,00
Zeytin	15,00	4,00	19,00
Diğer Ürünler	15,00	4,00	19,00
Nadas	8,00	-	8,00

Toprak analizi desteği olarak asgari 50 dekar ve üzeri tarım arazilerinde, her 50 dekar araziye kadar analiz başına yetkili toprak analiz laboratuvarlarına 40 lira destek olunacak.

Organik tarım için kategorilerine göre dekar başına 5 ila 100 lira destek ödemesi yapılacaktır.

Arıcılara kovan başına 10 lira destek

Arıcılık Kayıt Sistemi ve Organik Tarım Bilgi Sistemi'ne kayıtlı, organik statüde bulunan kovanlar için arı yetiştiriciliği yapan çiftçilere kovan başına 10 lira destek verilecek.

Sıra No	Organik Tarım Desteği	Sertifika Türü	(TL/da)
1	1. Kategori Ürünler	Ürün Sertifikası (Bireysel)	100
		Ürün Sertifikası (Üretici Grubu)	50
2	2. Kategori Ürünler	Ürün Sertifikası (Bireysel)	40
		Ürün Sertifikası (Üretici Grubu)	20
3	3. Kategori Ürünler	Ürün Sertifikası (Bireysel)	10
		Ürün Sertifikası (Üretici Grubu)	5
Sıra No	Organik Hayvancılık Desteği		(TL/Kovan)
1	Arılı Kovan		10

İyi tarım uygulamaları desteği de kategorilerine göre dekar başına 10 ile 150 lira arasında değişecek. Küçük aile işletmelerinin desteklenmesi uygulamalarında dekara 100 lira ödenecek.

İyi Tarım Uygulamaları Desteği		Sertifika Türü	(TL/da)
1.Kategori Ürünler	Örtüaltı Üretim	Bireysel Sertifikasyon	150
		Grup Sertifikasyonu	75
	Açıktaki Üretim	Bireysel Sertifikasyon	50
		Grup Sertifikasyonu	25
2.Kategori Ürünler		Bireysel Sertifikasyon	40
		Grup Sertifikasyonu	20
3.Kategori Ürünler		Bireysel ve Grup Sertifikasyonu	10

Fındık üreticilerine alan bazlı gelir desteği, belirlenen yerlerde yapılan üretimde dekara 170 lira olarak ödenecek. Katı organik-organomineral gübre desteği kapsamında dekara 10 lira destekleme ödemesi yapılacaktır. Geleneksel zeytin bahçelerinin rehabilitasyonu desteği kapsamında dekara 100 lira destek verilecek.

Havzalarda yetiştirilen ürünlere destekler

Fark ödemeleri kapsamında belirlenen havzalarda yetiştirilecek ürünler için verilecek destekler de tespit edildi.

Bu kapsamda kilogram başına yağlık ayçiçeğine 50 kuruş, kütlü pamuğa 110 kuruş, soyaya 60 kuruş, aspire 55 kuruş, dane mısıra 3 kuruş, buğday, arpa, yulaf, çavdar, tritikale ve çeltiğe 10 kuruş, zeytinyağına 80 kuruş, yaş çaya 13 ve dane zeytine 15 kuruş destek sağlanacak.

Sıra No	Havza Bazlı Fark Ödemesi Desteği	(kr/kg)
1	Yağlık Ayçiçeği, Kanola,Kuru Fasulye, Nohut, Mercimek	50
2	Kütlü Pamuk	110
3	Soya	60
4	Aspir	55
5	Dane Mısır	3
6	Buğday, Arpa, Yulaf, Çavdar, Triticale, Çeltik	10
7	Zeytinyağı	80
8	Yaş Çay	13
9	Dane Zeytin	15

Su kısıtı olan bölgelerde nohut, mercimek ekenlere verilen fark ödemesine ilave yüzde 50 destek ödenecek. Damlama sulama ile sulanan alanlar hariç dane mısıra destekleme ödemesi yapılmayacaktır.

Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli kapsamında desteklenen ürünlerin havza dışında yetiştirilmesi durumunda belirlenen ürünlere mazot, gübre, fark ödemesi, yurt içi sertifikalı tohum kullanım, yem bitkileri ve fındık alan bazlı gelir desteği verilmeyecektir.

Desteklemelerden, ÇKS'de özlük, ürün, arazi bilgileri kayıtlı olan ve belirlenen havzalarda yer alan, arazilerde desteklemeye esas ürünleri ürettiği Tarım ve Orman Bakanlığı il ve ilçe müdürlüklerince tespit edilen ve belirlenecek yasal süre içinde destekleme başvurularını yapan kamu kurum ve kuruluşları hariç gerçek ve tüzel kişiler yararlanacak.

Yaş çayda fark ödemesi desteği

Yaş çay üreticilerine yapılacak fark ödemesi desteği, belirlenen havzalarda Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulan "Çay Tarım Alanlarının Belirlenmesi ve Bu Alanlarda Çay Tarımı Yapan Üreticilere Ruhsatname Verilmesine Dair Karar" ile belirlenen ve Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü (Çaykur) tarafından ruhsatname verilen alanlarda üretim yapan çiftçilere yapılacaktır.

Hasat makineleriyle hasadı yapılan ürün ve üretim alanları için hasat zamanında uygun hasat makinelerinde uzaktan izleme ve verim tespiti yapan sistemlerin kullanılmasına yönelik çalışmalar gerçekleştirilecek.

Yetiştiricilere, 4 ay ve üzeri yaştaki buzağı için 370 lira destek sağlanırken 22 ilde doğan buzağılar için ilave 100 lira destek verilecek.

Buna göre, Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli'ne göre yem bitkileri desteğinde ÇKS'ye kayıtlı arazileri üzerinde kaba yem üretmek amacıyla çok yıllık ve tek yıllık yem bitkileri ekimi yapan üreticilere ürünü hasat etmeleri kaydıyla destek sağlanacak.

Yem bitkileri üretim desteği, dekar başına olmak üzere, korunga için 90 lira, tek yıllık yem bitkileri için 60 lira, silajlık ekilişler için 100 lira, yapay çayır mera için 150 lira, diğer çok yıllık yem bitkilerinde sulu olanlar için 90 lira, kuru olanlar için de 40 lira olacak.

Sıra No	Yem Bitkileri Üretim Desteği	TL/da/Yıl
1	Korunga (Sulu/Kuru)	90
2	Tek Yıllık Yem Bitkileri (Sulu/Kuru)	60
3	Silajlık Ekilişler (Sulu)	100
4	Yapay Çayır Mera	150
5	Çok Yıllık Yem Bitkileri (Sulu)	90
6	Kuru Ekilişler	40

Yer altı sularının yetersiz seviyede ve su kısıtı olduğunun Tarım ve Orman Bakanlığınca tespit edildiği havzalarda bu yıl ekilen yem bezelyesi, fiğ, Macar fiği, burçak ve mürdümük için yem bitkisi desteğine ilave yüzde 50 destek verilecek.

Doğal polinasyonu sağlamak amacıyla Bakanlık Örtüaltı Kayıt Sistemi'ne kayıtlı örtü altı ünitelerinde, bombus arısı kullanan yetiştiricilere koloni başına 60 lira ödenecek.

Hayvancılık destekleri

Hayvancılık alanında, programlı aşıları tamamlanmak kaydıyla 4 ay ve üzeri yaşıta, destekleme yılında ilk doğumunu yapan ve ilkine buzağılama yaşı en fazla 810 gün olan düvelerin buzağılarıyla son 2 buzağılama arası süre en fazla 450 gün olan ineklerin doğan buzağıları için 370 lira destek ödenecek.

Etçi veya kombine ırk boğaların sperması ile suni tohumlamasından veya bu ırkların Bakanlıkça izinli boğaları ile tabi tohumlamasından doğan buzağılar için 600 lira destek verilecek.

Soy kütüğüne kayıtlı buzağılar için ilave 175 lira ödenecek.

Döl Kontrolü Protokolü kapsamındaki boğalardan suni tohumlama sonucu doğan buzağılar için ilave 50 lira destek ödenecek.

Buzağı desteklemesi şartlarını karşılayan buzağı başına ödeme birim miktarlarının 20 başa kadar tamamı, 21-100 başa kadar yüzde 75'i, 101- 500 baş için yüzde 50'si ödenecek.

Ağrı, Ardahan, Artvin, Bayburt, Bingöl, Bitlis, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Giresun, Gümüşhane, Hakkari, Iğdır, Kars, Muş, Ordu, Rize, Sivas, Şırnak, Trabzon, Tunceli, Van illerinde doğan buzağılar için ilave 100 lira destek ödemesi yapılacaktır.

Çoban istihdamına 5 bin liralık destek

Dişi mandalar için 250 lira, soy kütüğüne kayıtlı dişi mandalar için ilave 200 lira, programlı aşılırları tamamlanması kaydıyla 4 ay ve üzeri malaklar için 250 lira, soy kütüğüne kayıtlı malaklar için de ilave 200 lira, suni tohumlamadan doğan malaklara ayrıca ilave 250 lira destek ödenecek.

İslah amaçlı süt içerik analizi yapılan ve Bakanlıkça belirlenen süt kalite kriterlerini sağlayan suni tohumlamadan doğan saf sütçü veya kombine ırk her bir inek için 150 liraya kadar destek verilecek.

En az 1 baş, en fazla 20 baş düve (manda dahil) alımına da Bakanlıkça belirlenecek düve bedelinin yüzde 40'ı kadar destekleme ödemesi yapılacaktır.

Hastalıklardan ari işletme desteği damızlık boğalar dışındaki altı ay yaşın üzerindeki erkek hayvanlar hariç, tüm sığırlar için hayvan sahiplerine 450 lira ödeme yapılacaktır.

Ari sığır başına ödeme birim miktarları 500 başa kadar tam, 501 baş ve üzeri için yüzde 50'sine karşılık gelen tutarın ödenmesi suretiyle uygulanacaktır. Ayrıca, Onaylı Süt Çiftliği Sertifikası'na sahip olan işletmelerdeki ari işletme desteği alan tüm sığırlar için ilave olarak 100 lira destek verilecek.

Bakanlık kayıt sistemlerine kayıtlı, yurt içinde doğmuş ve besi süresini tamamlamış erkek sığırlarını (manda dahil), mevzuatına uygun kesimhanelerde kestiren Bakanlıkça ırk ve tür bazında belirlenecek karkas ağırlığı kriterini sağlayan 1-200 baş için (200 baş dahil) hayvan başına 250 lira destek ödenecek. Bu Kararın yayımlandığı tarihten sonra besiyeye alınan hayvanlarda besi başlangıcı ile tahmini kesim tarihinin kırmızı et kayıt sistemine kayıt ettirilme şartı aranacaktır.

Küçükbaş hayvancılık desteklemelerinde, çoban istihdam desteği, 100 baş ve üzeri anaç koyun keçi varlığına sahip işletmelere veya çobanlara 5 bin lira olarak ödenecek.

Damızlık koyun-keçi yetiştiricileri birliklerine üye yetiştiricilerin, Bakanlık kayıt sistemlerine kayıtlı anaç koyun başına 30 lira, anaç keçi başına 35 lira, anaç tiftik keçisi başına ilave 20 lira, göçer yetiştiricilerin anaç koyun keçi başına ilave 2 lira destek ödeme yapılacaktır.

Bir önceki yılın anaç koyun-keçi desteğini alan ve destekleme yılında anaç koyun keçi sayısını artıran işletmelere, bir önceki yılın kuzu ve oğlaklarının, destekleme yılında anaç koyun, keçi vassına ulaşanlarına Bakanlıkça belirlenen artış oranını aşmamak kaydıyla hayvan başına 100 lira destek ödenecek.

İslah programına dahil olan damızlık koyun ve keçi yetiştiricileri birliklerine üye, Küçükbaş Soy Kütüğü ve Ön Soy Kütüğü Bilgi Sistemi (SOYBİS) ve Bakanlık HBS sistemine kayıtlı yetiştiricilerin koyun-keçilerine hayvan başına 100 lira, soy kütüğü işletmelerinde yetiştirilen koç-tekeleri alan yetiştiricilere 500 lira hayvan başına destek ödemesi yapılacaktır.

Tiftik ve ipek böceği yetiştiricilerine destek

Tiftik ve Yapağı Tarım Satış Kooperatifleri Birliğine (Tiftikbirlik) bağıli kooperatiflere, Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliklerine veya Bakanlığa kayıtlı yün işleme tesislerine müstahsil makbuzu karşılığında satan ve Tiftik Kayıt Sistemi (TKS) veri tabanına kaydettiren üreticilerine oğlak tiftiğinin kilogramına 30 lira, anamal tiftiğın kilogramına 28 lira ve tali tiftiğın kilogramına 20 lira, sözleşmeli üretim kapsamında üretilen tiftiğe de ilave 10 lira ödeme yapılacaktır.

İpek böceği yetiştiriciliğinde ücretsiz tohum sağlayan Koza Tarım Satış Kooperatifleri Birliğine (Kozabirlik) dağıttığı kutu başına 100 lira, ürettiği yaş ipek böceği kozasını Kozabirlik/kooperatifleri veya faaliyet alanı kozadan flatürle ipek çekimi ve işleme olan tüzel kişilik vasıflarına haiz işletmelere satan yetiştiricilere yaş kozanın kilogramına 70 lira ödeme gerçekleştirilecek.

Bakanlık Arıcılık Kayıt Sistemi'ne kayıtlı, merkez birliği düzeyinde örgütlenmiş yetiştirici birlikleri ve/veya üretici birliklerine üye üreticilerine de arılı kovan başına 15, Bakanlıktan üretim izni almış damızlık ana arı üreticilerinden satın alıp kullandıkları damızlık ana arı başına 80 lira destek sunulacaktır.

Bakanlıkça programlanan aşı uygulamaları sonrasında oluşan atıklar için hayvan sahiplerine, büyükbaş hayvan atıkları için bin lira, küçükbaş hayvan atıkları için 150 lira atık desteği, hayvan hastalıkları ile mücadele çerçevesinde, Bakanlıkça belirlenen programlı aşılamlar ve küpe uygulamaları için uygulayıcılara büyükbaş hayvan başına 1,5 lira küçükbaş hayvan başına içinse 1 lira destek ödemesi yapılacaktır.

Bitkisel üretime arız olan zararlı organizmalara karşı biyolojik veya biyoteknik mücadelenin yaygınlaştırılmasıyla kimyasal ilaç kullanımının azaltılması ve kalıntının önlenmesi amacıyla biyolojik ve biyoteknik mücadele desteği dekar başına 50-400 lira olacaktır.

Sıra No	Biyolojik ve Biyoteknik Mücadele Desteği	(TL/da)
1	Örtüaltında biyoteknik mücadele desteği	120
2	Örtüaltında biyolojik mücadele desteği	400
Örtüaltı paket toplamı		520
3	Biyoteknik mücadele desteği	80
4	Biyolojik mücadele desteği	50
Açık alanda paket toplamı		130

Balıkçılık destekleri

Su ürünleri desteği çerçevesinde 350 bin kilogram dahil, alabalık için kilogram 0,75 lira, yeni türlere kilogram başına 1,50 lira, kapalı sistem üretime kilogram başına 1,5 lira, kilogram üstü alabalık için kilogram başına 1,5 lira, midye için kilogram başına 10 kuruş, sazan için de kilogram başına 50 kuruş destek sağlanacak.

10 bin adet dahil hastalıktan ari kuluçkahane damızlık alabalık desteği balık başına 60 lira, toprak havuzlarda balık yetiştiriciliğine 30 bin kilogram dahil kilogram başına 1 lira, balon balığı (Lagocephalus sceleratus) avcılık desteklemesi de 1 milyon adet dahil adet başına 5 lira verilecek

Sıra No	Su Ürünleri Desteği	(TL/kg-adet)
1	Alabalık (kg)	350.000 kg'a kadar (350.000 kg dâhil) 0,75
2	Yeni Türler (kg)	350.000 kg'a kadar (350.000 kg dâhil) 1,50
3	Kapalı Sistem Üretim (kg)	350.000 kg'a kadar (350.000 kg dâhil) 1,50
4	Kilogram Üstü Alabalık Üretimi (kg)	350.000 kg'a kadar (350.000 kg dâhil) 1,50
5	Midye (kg)	350.000 kg'a kadar (350.000 kg dâhil) 0,10
6	Sazan (kg)	350.000 kg'a kadar (350.000 kg dâhil) 0,50
7	Hastalıktan Ari Kuluçkahane Damızlık Alabalık Desteği (adet)	10.000 adet'e kadar (10.000 adet dâhil) 60,00
8	Toprak Havuzlarda Balık Yetiştiriciliği (kg)	30.000 kg'a kadar (30.000 kg dâhil) 1,00
9	Balon Balığı Avcılık Desteklemesi (Lagocephalus sceleratus)(adet)	1.000.000 adet'e kadar (1.000.000 adet dâhil) 5

Geleneksel kıyı balıkçılığının desteklenmesi için 10 metreden küçük balıkçı gemilerine 750 lira ila 1250 lira arasında destek verilecek.

Hayvan genetik kaynaklarını yerinde korunması ve geliştirilmesi destekleri kapsamında Bakanlıkça uygulanan proje kapsamındaki yetiştiricilere büyükbaş korumaya hayvan başına 600 lira, küçükbaş korumaya hayvan başına 90 lira, sığır pedigri korumaya 800 lira, arı korumaya kilogramda 40 lira, ipek böceği korumaya kilogramda 100 lira destekleme yapılacaktır.

Sıra No	Hayvan Gen Kaynakları Desteği	(TL/Baş/Kovan/kg)	
1	Büyükbaş hayvan koruma (baş)	600	
2	Küçükbaş hayvan koruma (baş)	90	
3	Sığır pedigrili koruma (baş)	800	
4	Arı koruma (kg)	40	
5	İpekböceđi koruma (kg)	100	
6	İslah programındaki; koyun/keçi ve yavrularına halk elinde ıslah desteği (baş)	Elit sürüde	70
		Taban sürüde	40
7	Halk elinde manda ıslahı (anaç manda)	850	
8	Damızlığa ayrılan manda (düve/tosun) (baş)	200	
9	Damızlık erkek materyal (koç-teke) (baş)	200	

Telafi Edici Ödeme Desteekleri

Yeni zararlı organizmaların bulaşmasını engellemek, mevcut olanların eradikasyonu ve mücadelesinin yapılması ile yayılmasını önlemek amacıyla ilgili mevzuata uygun olarak gerekli karantina tedbirleri kapsamında fındıkta yasaklama süresi olan 4 yıllık ürün bedelinin aynı alan için bir kereye mahsus olmak üzere kilogram başına 15 lira, taş çekirdekli meyvelerde yasaklama süresi olan 3 yıllık ürün bedelinin aynı alan için bir kereye mahsus olmak üzere ve 3 lira kilogram bitki karantinası tazminatı destekleme ödemesi verilecek.

Sertifikalı patates tohumu kullanana 100 lira destek

Yurt içi sertifikalı tohum kullanım desteği çerçevesinde dekara aspir, kanola için 5 lira; susam için 4 lira; arpa, buğday, çavdar, tritikale, yulaf, çeltik için 16 lira; kuru fasulye, mercimek ve yonca için 30 lira; nohut için 20 lira; patates için 100 lira; fiğ, yem bezelyesi, korunga ve soya için 22 lira; yer fıstığı için 17 lira ödeme gerçekleştirilecek.

Sıra No	Sertifikalı Tohum Kullanım Desteği	(TL/da)
1	Aspir, Kanola (Kolza)	5
2	Susam	4
3	Arpa, Buğday, Çavdar, Triticale, Yulaf, Çeltik	16
4	Kuru Fasulye, Mercimek	30
5	Nohut	20
6	Patates	100
7	Fiğ, Yem Bezelyesi, Korunga, Soya	22
8	Yonca	30
9	Yerfıstığı	17

Sertifikalı fide/fidan kullanım desteği Antep fıstığı, ceviz, badem, mavi yemiş ve aronya, için 400 lira; armut, ayva, elma, kiraz, nektarin, şeftali, erik, limon, mandalina, portakal, kayısı, vişne, zeytin, diğerk meyve türleri ve asma (nar ve muz hariç) 280 lira; sertifikalı çilek fidesi ile bahçe tesisi için de dekar başına 400 lira olacak.

Yurt içinde sertifikalı tohum üreten/ürettiren ve sertifikalandıran, yurt içinde satışını gerçekleştiren, Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş tohumculuk kuruluşu kabul edilen ÇKS

Sistemi'ne kayıtlı çiftçilere bu yıl ürettikleri çeşitli sertifikalı tohumluklarla ile orijinal/temel ve üstü tohumluklara da türüne göre kilogram başına 0,08-5 lira yurt içi sertifikalı tohum üretim desteği ödemesi yapılacaktır.

Sıra No	Yurt İçi Sertifikalı Tohum Üretim Desteği	Sertifikalı Kademe (TL/kg)	Orijinal/Temel ve Üstü Kademe (TL/kg)
1	Arpa, Triticale	0,08	0,10
2	Buğday	0,10	0,12
3	Aspir	0,50	0,80
4	Çavdar, Yulaf	0,08	0,16
5	Çeltik	0,25	0,35

6	Fig, Korunga, Yem Bezelyesi	1,50	1,60
7	Kuru Fasulye, Mercimek, Nohut	0,50	0,60
8	Kanola (Kolza)	1,20	1,80
9	Patates	0,10	0,20
10	Soya	0,35	0,70
11	Susam	0,60	1,80
12	Yerfıstığı	0,80	1,00
13	Yonca	4,00	5,00

Sertifikalı aşılı fidan başına 0,5 lira aşısız fidan başına ise 0,25 kuruş destek sunulacaktır.

Çiftlik Muhasebe Veri Ağı Sistemi'nin 81 ilde uygulanmasına devam edilecek ve geçen yıl kayıt altına alınan 6 bin işletmeye, işletme başına 600 lira ödenecek.